

VLOGA UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA PRI SPODBUJANJU GLASBENEGA USTVARJANJA SKOZI NAČRTOVANJE ŠOLSKIH PRIREDITEV

ALJA STRAH

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
alja.strah@student.um.si

Poglavje obravnava ključno vlogo učiteljev razrednega pouka pri spodbujanju glasbenega ustvarjanja učencev skozi načrtovanje in izvedbo šolskih prireditev. Glasbeno ustvarjanje je predstavljeno kot pomemben del vzgojno-izobraževalnega procesa, ki prispeva k celostnemu razvoju učencev, vključno z izboljšanjem kognitivnih, emocionalnih in socialnih sposobnosti. Poudarjena je vloga učiteljev, ki s svojim zgledom in pristopom ustvarjajo spodbudno okolje za izražanje in razvijanje ustvarjalnosti učencev. Izpostavljen je pomen načrtovanja glasbenih dejavnosti, ki učence vključujejo v vse faze priprave in izvedbe šolskih prireditev ter prispevajo k medvrstniškemu sodelovanju. Pomembna sta učiteljeva samorefleksija in nenehno izpopolnjevanje, saj njegova strokovna usposobljenost in predanost prispevata k bogatenju kulturnega življenja šole in širše skupnosti.

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.52](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.52)

ISBN
978-961-286-993-9

Ključne besede:
glasbena umetnost,
glasbeno ustvarjanje,
učitelj razrednega pouka,
šolske prireditve,
samorefleksija

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.52](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.52)

ISBN

978-961-286-993-9

Keywords:

musical art,
musical creativity,
primary school teacher,
school events,
self-reflection

THE ROLE OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN ENCOURAGING STUDENTS' MUSICAL CREATIVITY THROUGH THE PLANNING OF SCHOOL EVENTS

ALJA STRAH

University of Maribor, Faculty of Education, Maribor, Slovenia
alja.strah@student.um.si

This chapter highlights the key role of primary school teachers in fostering students' musical creativity through the planning and execution of school events. Musical creativity is presented as a vital component of the educational process, contributing to students' holistic development, including the enhancement of cognitive, emotional, and social skills. The role of teachers is emphasized, as their example and approach create an encouraging environment for students to express themselves and nurture their creativity. The importance of planning musical activities that actively involve students in all stages of preparation and performance of school events, while fostering peer cooperation, is underscored. Teacher self-reflection and continuous professional development are crucial, as their expertise and commitment enrich the cultural life of the school and the wider community.

1 Uvod

Glasbeno ustvarjanje je pomemben del vzgojno-izobraževalnega procesa, saj ne prispeva le k umetniškemu izražanju učencev, temveč tudi k razvoju njihovih kognitivnih, emocionalnih in socialnih sposobnosti. Slosar (1995, v Dobovičnik, 2017) navaja, da prav kakovostna glasbena umetnost pomembno vpliva na razvoj učenčeve ustvarjalnosti, pozornosti, psihomotorike, samozavesti, motivacije, samopodobe, uspešnosti učenja ter specifičnih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj.

Med najpomembnejše dejavnike, ki vplivajo na zgoraj omenjene sposobnosti in spretnosti, nedvomno sodijo tudi učiteljeva motivacija ter kakovostna priprava na vzgojno-izobraževalno delo in izvajanje pouka glasbene umetnosti (Rotar Pance, 2006, v Dobovičnik, 2017). V iskanju rešitev za zagotavljanje čim bolj kakovostnega pouka glasbene umetnosti je zato pomembna visoka stopnja ozaveščenosti učiteljev (Dobovičnik, 2017). Cilj tega poglavja je poudariti razumevanje pomena glasbenega ustvarjanja, ki je nepogrešljiv del kakovostnega vzgojno-izobraževalnega procesa in za učence omogoča spodbudno okolje.

2 Vloga učiteljev razrednega pouka pri spodbujanju glasbenega ustvarjanja učencev skozi načrtovanje šolskih prireditev

Učitelji razrednega pouka imajo ključno vlogo pri spodbujanju glasbenega ustvarjanja, saj s svojim zgledom in poučevanjem neposredno vplivajo na glasbeni razvoj učencev. Hallam (2010) poudarja, da učitelji predstavljajo model, ki z lastnim odnosom do predmeta vpliva na razsežnosti glasbenih dosežkov učencev. Poučevanje glasbenega ustvarjanja od učitelja zahteva, da omogoča, usmerja, se odziva in je odprt za različne možnosti ter vrednoti sam proces ustvarjanja kot tudi ustvarjalni izid (Houmann, 2017).

2.1 Učitelj kot spodbujevalec ustvarjalnosti

Učitelji igrajo pomembno vlogo pri spodbujanju in razvijanju ustvarjalnosti učencev, saj je prav od njih odvisno, v kolikšni meri bodo dopuščali samo ustvarjanje (Štemberger, 2014). Sodeč po ugotovitvah študije Evropske komisije JRC, učitelji menijo, da je lahko vsak ustvarjalen na različnih področjih. Strinjajo se, da je

ustvarjalnost treba razvijati in spodbujati v šoli. Skrb pa spodbujajo ugotovitve, da veliko učiteljev ni povsem prepričanih, kako bi se tega lotili (Cachia in Ferrari, 2010). Črčinovič Rozman (2009) je v študiji ugotavljala zastopanost glasbene dejavnosti ustvarjanja v slovenskih osnovnih šolah. Prišla je do ugotovitve, da glasbena ustvarjalnost v razredu obstaja, vendar je poudarek na aktivnostih, ki so stimulirane z glasbo, ne na ustvarjanju glasbe. Prav tako je ugotovila, da so učitelji zadovoljni z zastopanostjo glasbene ustvarjalnosti v razredu, vendar niso dovolj strokovno podkovani, da bi povsem razumeli koncept ustvarjalnega mišljenja, poznali kriterije za vrednotenje glasbene ustvarjalnosti, prav tako pa niso dovolj veščji v poučevanju kompozicije in improvizacije.

Ustvarjalno učenje pri predmetu Glasbena umetnost je odvisno od učiteljevega odnosa do tega predmeta in metod, ki jih vključuje pri svojem poučevanju. Pozitiven odnos do glasbe ga usmerja k raziskovanju in uporabi različnih oblik učenja, s katerimi dosega čim boljše rezultate (Oblak, 1987). Glasbeno ustvarjalnost lahko uspešno razvijajo le tisti učitelji, ki so tudi sami ustvarjalni. Oblak prav tako navaja, da morajo učitelji:

- razvijati zavest o veličini ustvarjalnosti v poslušanju, izvajanju in produkciji glasbe;
- zavedati se značilnosti ustvarjanja učencev na določenih glasbeno-razvojnih stopnjah;
- dosecati učne cilje z ustreznimi oblikami in postopki ustvarjalnega učenja.

Raba ustvarjalnih metod od učiteljev zahteva, da glasbene elemente in sredstva izražajo ustvarjalno in poustvarjalno, zaznajo glasbene ideje učencev in jih logično usmerjajo, usklajujejo in kombinirajo ter so sposobni poglobitve v učenčeva glasbena doživetja in podajanja konstruktivnih povratnih informacij z verbalno in neverbalno komunikacijo (Oblak, 1987).

2.2   Povezovanje glasbene ustvarjalnosti učencev z načrtovanjem šolskih prireditev

Pomemben del vzgojno-izobraževalnega procesa je vzgoja mladih, ki spoštujejo svojo kulturo, običaje, poznajo ustvarjalce in poustvarjalce ter kritično vrednotijo kulturno življenje na splošno (Veit, 2023). Načrtovanje in izvedba glasbenih

dejavnosti v sklopu načrtovanja prireditev predstavljata ključno vlogo pri spodbujanju ustvarjalnosti, medvrstniškega sodelovanja in celostnega razvoja učencev. Učitelji z vključevanjem glasbenih aktivnosti ne le omogočajo učencem, da dodatno razvijajo svoje glasbene sposobnosti, temveč jim nudijo tudi priložnost za izražanje lastnih idej. Kot poudarja Ipavec Šarec (2023), se ustvarjalnost najbolje spodbuja takrat, ko imajo učenci možnost sodelovati v vseh fazah priprave in izvedbe, torej od načrtovanja in vse do nastopanja na prireditvah.

Uspešno izvedene prireditve temeljijo prav na sodelovanju med učitelji in učenci. Veit (2023) poudarja, da timsko delo in izmenjava idej omogočata, da so v prireditve vključene raznolike vsebine, ki pri udeležencih spodbujajo občutek pripadnosti šolski skupnosti. Prav tako je pomembno dovolj časa nameniti opazovanju in vodenju učencev. Na ta način lahko zaznamo tudi učence, ki se ne izpostavljajo, so mirni, tihi, a prav tako nadarjeni, in jih povabimo k sodelovanju. Izpostavlja, da naj prireditve vsakič vodijo drugi učenci, tako da je ponujena možnost vsem, ki si tega želijo in to zmorejo. Tako vzgajamo samozavestne, uspešne in ustvarjalne učence, ki soustvarjajo kulturno življenje v šolskem prostoru.

3 Zaključek

Ugotovitve tega poglavja jasno kažejo, da ima učiteljevo načrtovanje glasbenih dejavnosti, tako pri pouku kot za namen načrtovanja šolskih prireditev, zelo pomembno vlogo pri razvijanju ustvarjalnih učencev. Ključno je, da učitelj z lastnim zgledom, inovativnostjo in strokovnim pristopom ustvarja spodbudno okolje za učence, kjer lahko izražajo svoje ideje in razvijajo svoje potenciale. Pomemben vidik tega kompleksnega procesa je tudi samorefleksija učitelja, ki mu omogoča analizo opravljenega dela, osnovo za izboljšave in uvajanje novih pristopov na tem področju. Učiteljevo strokovno izpopolnjevanje in sledenje sodobnim izzivom poučevanja sta nujna za razvijanje ustvarjalnosti učencev, ki s svojimi dosežki prispevajo k razvoju kulturnega življenja šole in širše skupnosti. Učiteljeva predanost in zavzetost predstavljata temelj kakovostnega vzgojno-izobraževalnega dela.

Literatura

- Cachia, R. in Ferrari, A. (2010). Creativity in Schools: A Survey of Teachers in Europe. *JRC Scientific and Technical Reports*. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/84ab8d83-064c-41cd-b90c-0e42254ace73/language-en>. doi: 10.2791/48818
- Črčinovič Rozman, J. (2009). Musical creativity in Slovenian elementary schools. *Educational Research*, 51(1), 61–76. doi: 10.1080/00131880802704749
- Dobovičnik, I. (2017). Ozaveščenost razrednih učiteljev o pomenu kakovostnega poučevanja glasbene umetnosti. *Glasba v šoli in vrtcu*, 20(1-2), 13–20. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-5ZH087AO>
- Hallam, S. (2010). The power of music: Its impact on the intellectual, social and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269–289. doi: 10.1177/0255761410370658
- Houmann, A. (2017). Creativity in Music Education? The Wild Card That Got Stuck in the Deck. V R. A. Beghetto in B. Sriraman (ur.), *Creative Contradictions in Education* (str. 281–301). doi: 10.1007/978-3-319-21924-0_16
- Ipavec Šarec, E. (2023). Organizacija šolskih predstav, prireditev in koncertov. *Glasba v šoli in vrtcu*, 26(2), 30–34. https://www.zrss.si/arhiv_clankov/organizacija-solskih-predstav-prireditev-in-koncertov/
- Oblak, B. (1987). *Ustvarjalno učenje v glasbeni vzgoji na stopnji razrednega pouka osnovne šole* [Doktorska disertacija, Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani, Akademija za glasbo]. <https://dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-VQ4IFISM>
- Štemberger, T. (2014). Vzgojitelj in spodbujanje ustvarjalnosti pri predšolskih otrocih. *Didakta*, 24(171), 13–16. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-SMLNNQUS>
- Veit, J. (2023). Načrtovanje in izvedba kulturnih prireditev na Osnovni šoli Sladki Vrh Univerze v Ljubljani. *Glasba v šoli in vrtcu*, 26(2), 23–29. https://www.zrss.si/arhiv_clankov/nacrtovanje-in-izvedba-kulturnih-prireditev-na-osnovni-soli-sladki-vrh/